

## [Samuelson.]

det hele regulerer sig selv, det samles ikke i store Ejendomme. Vi ønsker ikke ved Gennemførelsen af Loven at skabe et Forhold, hvorved privat Gods overgaar til Statsejendom, men vi ser saaledes paa det, at den færøske Jordfond skal tilhøre det færøske Jordegods, og det Jordegods, som købes for Jordfondens Midler, tilhører jo Jordfonden. Jeg synes ikke, vi paa nuværende Tidspunkt behøver at tænke paa, hvorledes man skal bære sig ad, hvis denne Jordfond engang ophæves. Jeg haaber, at den ikke bliver ophævet, saa længe der findes færøsk Jordegods, og jeg regner med, at der vil findes færøsk Jordegods, saa længe der i det hele taget findes Jordegods her nordpaa. Selve Øerne er jo nok saa stabilt opbyggede. Jeg tror ikke, man behøver at bekymre sig derom, men jeg skal erkende, at dette Punkt er meget vigtigt, og der lægges jo ogsaa betydelig Vægt paa det. En Del af Selvstyrepartiets Medlemmer, som i 1934 stemte for det foreliggende Forslag, forlod dette Standpunkt i 1935, fordi man befrygtede, at Præstegaardsgods, som nu skal købes til Jordfonden, og det Odels-gods, som man køber for Jordfondens Midler, efter at det er købt af Jordfonden, skal blive betragtet som Statsgods. Jeg fremdrager dette Punkt til Overvejelse, for at den fornødne Klarhed kan tilvejebringes, inden Forslaget bliver til Lov.

Derefter vil jeg gerne ganske kort omtale nogle enkelte Bestemmelser i de forskellige Paragraffer. Jeg skal ikke gaa i Einzelheder, men jeg bliver nødt til at nævne visse Ting, som Folk, der nærer Betænkelighed ved visse af Lovforslagets Bestemmelser, har anmodet mig om at fremhæve.

I § 16 bestemmes, paa hvilken Maade man skal udfinde Lejen af Fæstegodset. Den nuværende Leje paa det færøske Fæstegods er meget moderat. Kongsbønderne er noget betænkelige ved den Omfaksering, som jævnlig skal finde Sted, foruden ved Fæsterskifte hvert tiende Aar. De befrygter, at den Fæster, som holder sin Jord i fortrinlig Stand, skal faa sin Tak-sationsværdi forhøjet og dermed faa højere Leje. Jeg har hørt anført af Modstandere, at en Lov med et Indhold som dette Lovforslag vil straffe Kongsbønderne, straffe dem under alle Omstændigheder. For-sømmer de deres Fæste, skal de straffes med Fæstets Fortabelse — det er der en Bestemmelse om i Lovforslaget —, og holder de deres Fæste i fortrinlig Stand, saa skal de hvert tiende Aar straffes med højere

Leje. Jeg maa indrømme, at denne korte Karakteristik er godt fundet paa, hvis man vil gøre Folk forskrækkede over Lovforslaget. Der er nogen deroppe, der mener, at Lovgivningsmagten slet ikke har Ret til at sætte Lejen op for Kongsbønderne. Man siger, det er en Leje, vore Fæstere har haft i Hundreder af Aar, og den maa overhovedet ikke forhøjes. Jeg fremdrager ogsaa dette, for at man i Udvalget kan overveje dette nok saa vigtige Punkt. Jeg og mine Meningsfæller deroppe er selvfølgelig imod at gaa nogen for nær, og skulde § 16 medføre særlig Fare for Kongsbønderne eller for de nye Fæstere, som faar Jord fra Jordfonden i Fæste eller til Leje, saa maa Paragraffen ændres. Lagtingets Hensigt med Bestemmelsen i § 16 har ikke været at straffe nogen.

I § 30 staar der:

„Ejere og Brugere af de i denne Lov omhandlede Jordbrug er forpligtet til at forsikre de til Bruget hørende Bygninger med Inventar og Besætning mod Skade ved Brand, Storm, Fjeldskred o. lign.“

Det er anført, at det vil blive en kostbar og en forholdsvis nytteløs Foranstaltning at forsikre Besætningen, og hvis man med „Besætning“ ogsaa tænker paa Faar, som løber i Haugen, vil det blive vanskeligt at administrere denne Bestemmelse, idet det ikke vil være let at afgøre, om et Faar er dræbt ved Fjeldskred eller Storm. Kunde man ikke lade sig nøje med, at Ejeren eller Brugeren skulde være forpligtet til at forsikre Brugets Bygninger, og saa i øvrigt overlod til den vedkommende selv, om han vilde forsikre sin Besætning.

Det kan ikke nægtes, at Kapitel IV er det sværeste af dem alle sammen, og det er ogsaa det Kapitel, som har de fleste Modstandere hos os. Der tales her om Muligheden for at ekspropriere den opdyrkede Del af den færøske Indmark til Byggegrunde o. lign. Dette er mange, der i øvrigt er Venner af Forslaget, meget betænkelige ved, idet man gør gældende, at en saadan Bestemmelse vil være stødende, saarende, unødvendig o. s. v., og man mener, der kan skaffes tilstrækkelig megen Jord til Byggegrunde, uden at man behøver at ekspropriere, og jeg tror ogsaa, man godt kan undvære denne Ekspropriationsbestemmelse, thi saa vidt mig bekendt, har man altid kunnet faa den fornødne Byggegrund til Købs; man kan maaske ikke altid faa den lige der, hvor man ønsker den, men man kan faa en hensigtsmæssigt beliggende